

Z á z n a m

z jednání Rady vlády pro národnostní menšiny

Jednání Rady vlády pro národnostní menšiny se uskutečnilo dne 4. prosince 2008 od 11:00 hod. v Úřadu vlády (nábř. E. Beneše 4, místnost č. 147).

Přítomní členové Rady:

MUDr. Džamila Stehlíková (ministřině vlády pro lidská práva a národnostní menšiny, předsedkyně Rady), Ing. Jan Málek (náměstek ministra financí), Ing. Jan Litomiský (místopředseda Rady, vládní zmocněnec pro lidská práva), Ing. Martin Slaný (Kancelář prezidenta republiky), Ladislav Furiš (zástupce chorvatské menšiny), Anna Hyvňarová (zástupkyně maďarské menšiny), Ing. Erich Lederer (zástupce německé menšiny), Władysław Niedoba, Mgr. Tadeusz Wantuła (zástupci polské menšiny), Drahoslava Pawlitová, Eva Bajgerová (zástupkyně romské menšiny), PhDr. Agáta Pilátová (zástupkyně rusínské menšiny), Ing. Igor Zolotarev (místopředseda Rady, zástupce ruské menšiny), PhDr. Radovan Čaplovič, PhMr. et PhDr. Štefan Medzihorský, Mgr. Vladimír Skalský (zástupci slovenské menšiny), Karin Kubešová (zástupkyně srbské menšiny), Mgr. Olga Mandová (zástupkyně ukrajinské menšiny).

Přítomní hosté:

Ing. Rudolf Kufa (poslanec za Moravskoslezský kraj – ČSSD), PhDr. Marek Ženíšek (náměstek ministra, Ministerstvo spravedlnosti), PhDr. Helena Fraňková, JUDr. Blanka Bartíková, PhDr. Václav Appl, (Ministerstvo kultury), Mgr. Lucie Špallová (Ministerstvo práce a sociálních věcí), Mgr. Klára Laurenčíková (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy), JUDr. Václav Henych (Ministerstvo vnitra), PhDr. Ladislav Jireš (Ministerstvo zahraničních věcí), Ing. Duong Viet Dung (zástupce Svazu Vietnamců v ČR), Mgr. Martin Dzingel (německá menšina), Ing. Petr Popov, Krasimira Marholeva (bulharská menšina), Irena Nováková (německá menšina), Mgr. Ondřej Klípa.

Sekretariát Rady:

Mgr. Eva Holková, Bc. Jakub Lunter, RNDr. Milan Pospíšil.

Program

1. Noví členové Rady, zástupce Kanceláře prezidenta republiky a zástupce Ministerstva zahraničních věcí
2. Informace o výstavě k 60. výročí Charty lidských práv
3. Návrh zákona o právu shromažďovacím
4. Návštěva Komise expertů Evropské charty regionálních či menšinových jazyků ve dnech 10. – 12. prosince 2008 v ČR (monitoring plnění závazků vyplývajících z Charty)
5. Třetí periodická zpráva o plnění Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin
6. Informace o úpravě pietních míst a památníků Chorvatů v obcích Dobré Pole, Jevišovka a Nový Přerov, připomínajících také násilné vysídlení příslušníků chorvatské menšiny z jihomoravských obcí Jevišovka, Dobré Pole a Nový Přerov po únoru 1948 (úkol vyplývající z usnesení vlády č. 742 ze dne 27. června 2008)
7. Dotační programy Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin
8. Dům národnostních menšin v Praze
9. Návrh na jmenování zástupce Moravskoslezského kraje členem Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy
10. Návrhy na změny v Dotačních výběrových komisích Ministerstva kultury.
11. Různé

Jednání do bodu 8 řídila předsedkyně Rady, D. Stehlíková, poté J. Litomiský, místopředseda. Před schválením programu byl jako host přivítán Ing. Rudolf Kufa (poslanec ČSSD za Moravskoslezský kraj).

Ad 1

D. Stehlíková oznámila, že v červenci t.r. podal tehdejší člen Rady za Kancelář prezidenta republiky svoji rezignaci. Koncem srpna poslala Kancelář novou nominaci. Začátkem září připravil sekretariát Rady návrh na odvolání a jmenování člena Rady, k čemuž se v téže věci na jednání vlády připojil ministr zahraničních věcí (ve věci výměny náměstků ministra za resort). Dne 3. listopadu 2008 vláda návrh vzala na vědomí a schválila usnesením č. 1351. Přítomný člen Rady Ing. Martin Slaný (za Kancelář prezidenta republiky) byl ministryní přivítán.

Ad 2

D. Stehlíková informovala, že v letních měsících t.r. byla zahájena příprava výstavy k 60. výročí Všeobecné deklarace lidských práv. Výstava vznikla v úzké spolupráci Úřadu vlády České republiky a Informačního centra OSN v Praze, byla instalována v prostorách Úřadu vlády a dne 13. října 2008 slavnostně zahájena. Výstava měla vesměs kladný ohlas a D. Stehlíková vyslovila poděkování bulharské, německé, polské a ukrajinské menšině za zaslání podkladových materiálů k výstavě (jejíž obsah lze prohlédnout i na webu Úřadu vlády - <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?id=43903>). D. Stehlíková uvedla, že výhledově lze uspořádat podobnou expozici, a to jako samostatně informující o národnostních menšinách. Jednalo by se o podzimní období příštího roku.

Ad 3

D. Stehlíková uvedla, že na minulém jednání Rady vznikl podnět ohledně práva shromažďovacího, který následně vyústil v návrh změny zákona. Jde v podstatě o technickou změnu, která navrhuje změnit lhůtu povinnosti oznámení shromáždění a dobu rozhodnutí o zákazu shromáždění nebo o jeho ukončení. Návrh byl dne 12. září t.r. rozeslán členům Rady za národnostní menšiny k připomínkám (sekretariát obdržel 2 připomínky) a dne 22. října poslán do připomínkového řízení. Z něj vyplynulo, že má být *en bloc* předán Ministerstvu vnitra a zahrnut do komplexní novelizace zákona o právu shromažďovacím. To se také stalo. Ministerstvo vnitra má v únoru navrhnout vlastní komplexní úpravu práva shromažďovacího, v níž bude s iniciativou Rady počítáno. Návrh zákona byl členům Rady distribuován před jednáním Rady.

Ad 4

D. Stehlíková informovala o návštěvě Komise expertů Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, která proběhne ve dnech 10. – 12. prosince 2008. Jde o návštěvu, jež následuje vždy po odevzdání příslušné zprávy o plnění závazků Charty. Česká republika odevzdala První periodickou zprávu 30. dubna t.r.¹ Pozvánky na setkání Komise expertů dne 12. prosince s pracovníky státní správy byly již rozeslány a týkají se Ministerstva kultury, Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva vnitra. Komise se setká také se zástupci veřejné správy na regionální úrovni a s národnostními menšinami ve dnech 10. a 11. prosince v Praze a Ostravě. Sekretariát byl rovněž požádán o zodpovězení 92 doplňujících otázek k První periodické zprávě ČR, které dne 3. prosince odeslal do Strasbourgu. Jejich text bude vyvěšen na webu. Na základě návštěvy zpracuje pak Poradní výbor Charty stanovisko k České republice.

¹ Dokumenty k dispozici na webu: <http://www.vlada.cz/dokument9416.html>

Ad 5

D. Stehlíková informovala o povinnosti ČR (sekretariátu Rady) vypracovat Třetí periodickou zprávu o plnění Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin. Dokument, který má ČR předložit Radě Evropy, má být předán v dubnu příštího roku. Rada Evropy k tomu připravila tři materiály, které mají sloužit jako vodítko při sestavování textu. Jsou to

- Osnova pro třetí monitorovací zprávy členských zemí k plnění Rámcové úmluvy
- Tematický komentář č. 1 (Vzdělávání podle Úmluvy, Poradní výbor Úmluvy, 2006),
- Tematický komentář č. 2 (Efektivní participace národnostních menšin na kulturním, sociálním, ekonomickém a veřejném životě, Poradní výbor Úmluvy 2008)

Všechny dokumenty jsou přeloženy a jsou uveřejněny v angličtině i češtině na webu.² Mezi podklady ke Zprávě sekretariát zahrnul ještě text Úmluvy a všechny dosavadní dokumenty ČR i Rady Evropy k monitorovacímu cyklu (balíček byl distribuován na jednání).

Pro přípravu Třetí periodické zprávy je připraven následující harmonogram:

<i>Krok</i>	<i>termín plnění</i>
Příprava jednotlivých textů (jednotlivé resorty, národnostní menšiny)	31. ledna 2009
Kompletace dokumentu (sekretariát Rady)	28. února 2009
Diskuse nad dokumentem, jeho případné schválení (Rada)	1. týden v březnu 2009
Připomínkové řízení a předložení vládě (sekretariát Rady)	březen 2009
Předání do Rady Evropy (Ministerstvo zahraničních věcí)	1. dubna 2009

D. Stehlíková poprosila všechny zástupce menšin i státní správy, aby podklady zpracovali či nechali zpracovat zodpovědně a včas.

Ad 6

D. Stehlíková informovala o úkolu Rady předložit vládě Informaci o úpravě pietních míst a památníků Chorvatů v obcích Dobré Pole, Jevišovka a Nový Přerov, připomínajících také násilné vysídlení příslušníků chorvatské menšiny z jihomoravských obcí Jevišovka, Dobré Pole a Nový Přerov po únoru 1948. Ten vyplynul ze Zprávy o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2007 (úkol vyplývající z usnesení vlády č. 742 ze dne 27. června 2008). Materiál (distribuován spolu s pozvánkou na jednání Rady) měl původně informovat o tom, že byly poskytnuty finanční prostředky na úpravu pietních míst a památníků v uvedených obcích. Ty se ale nepodařilo zajistit, přestože se komunikovalo s Ministerstvy financí a kultury. Materiál byl projednán na schůzi vlády dne 24. listopadu 2008, byl zaslán spolu s pozvánkou. D. Stehlíková zmínila, že je ještě naděje, že s Ministerstvem kultury se dojedná finanční podpora na realizaci projektu, ale až v roce 2009.

Ad 7

D. Stehlíková požádala zástupce ministerstev o informace o dotačních programech Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin v roce 2009. V. Appl z Ministerstva kultury k tomuto bodu uvedl, že uzávěrka dotačního programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin byla 28. listopadu t.r. Zatím Ministerstvo kultury obdrželo projekty od 42 předkladatelů, přičemž každý předkladatel mohl předložit maximálně dva projekty. Připomněl, že podle pravidel ministerstvo nepodporuje režijní náklady organizací. Zmínil rovněž, že projekty místního charakteru na podporu romské menšiny mají být předkládány v rámci programu na podporu integrace příslušníků romské komunity. Dále poznamenal, že Světový romský festival Khamoro byl zahrnut do programu na podporu kulturních aktivit

² <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?id=6912>

národnostních menšin. Projekt je z velké části postaven na účinkování profesionálních umělců, a tedy je otázka, nakolik ještě jde o podporu činnosti organizací příslušníků národnostních menšin. Tento názor podpořil I. Zolotarev, podle něj se nejedná o spolkovou činnost ve smyslu zapojení samotných členů spolku, otázkou zůstává opodstatnění podpory takových akcí. Finanční podpora festivalu vychází z usnesení vlády č. 347/2001 ze dne 7. dubna 2003, a jde tedy mimo vlastní výběrové řízení. Zaznamenaný byl rovněž problém s respektováním podmínek projektů, část uchazečů nerespektuje ministerstvem stanovená pravidla, což bývá příčinou jeho neschválení. Stejně tak poměrně často dochází k změnám v projektech, v průběhu jeho realizace. V. Appl pro další informace odkázal na zasedání Výběrové dotační komise resortu pro tento program, která se bude konat ve druhé polovině ledna. B. Bartíková uvedla, že v dotačním výběrovém řízení v programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin byla uzávěrka koncem října a jednání dotační výběrové komise bude zhruba v polovině ledna 2009.

Za resort školství, mládeže a tělovýchovy K. Laurenčíková zmínila administrativní problémy v dotačním programu na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin, řada organizací např. nemá dostatek kvalitních informací o podmínkách programu, potíž předkladatelů je i v splnění formálních kritérií, v obsahovém zacílení projektů. Jako příklad uvedla, že 27 z 28 projektů bylo zamítnuto, a to i v dodatečném výběrovém řízení. Řešením by mohlo být zřízení Center podpory inkluzivního vzdělávání ve všech krajích, které by se mělo mimo jiné zabývat projektovým poradenstvím pro organizace účastníci se dotačních programů resortu. Uvedla, že ministerstvo je gestorem operačního programu Evropských sociálních fondů zaměřeného na rovné příležitosti ve vzdělávání, slíbila o něm poslat kontaktní informace. I. Zolotarev upozornil na nevhodnost častých změn ve formálních kritériích, zejména pak uzávěrek termínů k podání projektu u resortu. Zároveň poděkoval sekretariátu Rady za přeposílání aktuálních informací. K. Laurenčíková přislíbila harmonizaci ve stanovování termínů uzávěrek výběrových řízení.

V. Skalský vyjádřil nesouhlas s plánovaným snížením finančních příspěvků na grantové programy, jak bylo stanoveno ve vládním návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2009. Informoval o příslibu ministra financí, že zajistí navýšení snížené částky na letošní úroveň (o 10,5 mil. Kč).

P. Popov dále v diskusi požádal aby organizace se statutem obecně prospěšné společnosti se mohly též účastnit dotačních programů. Byl ujistěn, že podle nařízení vlády č. 98/2002 Sb. se mohou výběrových řízení vedle obecně prospěšných společností účastnit i soukromé osoby.

Ad 8

Aktuální informaci o Domu národnostních menšin v Praze (DNM) měl poskytnout zástupce Magistrátu hl. m. Prahy, radní Ing. Jiří Janeček, který se na jednání omluvil, ale osobně přislíbil, že vyšle svého zástupce. Ten se na jednání nedostavil. P. Popov informoval o registraci DNM jako obecně prospěšné společnosti, a to od ledna 2009. Uvedl, že v rámci změn probíhají jednání o výběru ředitele, jenž by mělo být proveden prostřednictvím výběrového řízení. Poznamenal že po roce a půl své existence by DNM mohl víc naplňovat potřeby národnostních menšin. I. Zolotarev ocenil existenci DNM, zároveň zdůraznil nutnost zlepšení vzájemné spolupráce. Požaduje, aby národnostní menšiny byly více zapojeny do rozhodovacího mechanismu obecně prospěšné společnosti DNM, např. přes programovou radu DNM, toto ale dosud nebylo radním Janečkem akceptováno. Požádal aby byla určena jasná pravidla pro DNM, aby jednotlivá zúčastněná společenství věděla, na co mají/nemají právo. Z podstaty DNM vyplývá že by v něm národnostní menšiny měly mít významný vliv. O. Mandová vyjádřila nespokojenost nad nepřítomností zástupců magistrátu a požádala o zaslání těchto kritických připomínek k DNM na Magistrát hl.m. Prahy. M. Pospíšil ujistil, že záznam jednání bude zaslán všem členům i hostům.

Ad 9

J. Litomiský uvedl, že Moravskoslezský kraj zaslal v září t.r. návrh na jmenování svého zástupce do Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy, je tedy zapotřebí nominaci schválit. Jde o Mgr. Daniela Vrátu, pracovníka Krajského úřadu. Podle statutu výboru o jeho složení rozhoduje Rada a předseda jmenuje jeho členy.

Usnesení č. 73:

Rada souhlasí se jmenováním Mgr. Daniela Vrátu (MS kraj) členem Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy.

Hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
17	1	0

Ad 10

Návrh na výměnu slovenského zástupce v Dotační výběrové komisi Ministerstva kultury pro program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin podali členové Rady V. Skalský a Š. Medzihorský a další příslušníci slovenské menšiny. Jejich argumenty nepotvrdili ostatní členové komise, kteří byli písemně požádáni o názor.

J. Litomiský připomenul, že v Radě i komisi reprezentují její členové národnostní menšinu jako celek, a ne jednotlivé organizace. Otázka majorizace v rámci jedné menšiny by se do Rady neměla vůbec promítat. Kromě toho nebylo dosud zvykem před ukončením funkčního období složení komise měnit. Jeho návrh k tomuto bodu byl, ponechat v komisi člena dosavadního, na celé funkční období a pro další nominační období počítat se vzájemnou dohodou slovenské menšiny. Další možností je zástupce odvolat, do té doby, než se slovenští zástupci v Radě o konsensuálním návrhu dohodnou, slovenská menšina by v komisi do té doby zastoupení neměla.

V. Skalský vysvětlil své důvody pro podání návrhu na výměnu V. Štancela za V. Čelka. Odvolával se na nespokojenost slovenské menšiny s činností V. Štancela v Komisi, jmenovaný je podle něj v konfliktu zájmů vzhledem na jeho členství v redakční radě časopisu Listy. Argumentoval též tím, že zástupci menšiny a zástupci 3 ze 4 slovenských vydavatelů, tj. většina, návrh na jmenování V. Čelka (publikujícího ve slovenských periodikách) podávají. H. Franková za resort kultury vyjádřila nesouhlas s uvedeným tvrzením (stran jeho údajného střetu zájmů a odbornosti) a navrhla setrvání V. Štancela v Komisi. Upozornila rovněž, že jmenování je na resortu, který vychází z návrhu Rady. R. Čaplovic podpořil setrvání V. Štancela v komisi, vzhledem k jeho odbornosti, a oponoval V. Skalskému v otázce konfliktu zájmů, přičemž poukázal na střet zájmů V. Čelka, který potvrdil sám V. Skalský. J. Litomiský podpořil názor zástupkyně resortu a požádal zástupce menšiny o řešení vnitřních personálních problémů mimo Radu. V. Skalský se s omluvou vrátil k tématu, setrval na svém odmítavém postoji k pokračování V. Štancela v komisi, zdůraznil, že si ho váží jako odborníka, zároveň ale považuje jeho setrvání v komisi za kontraproduktivní pro slovenskou menšinu. Požádal aby došlo k akceptování majorizace uvnitř slovenské menšiny. Vyjádřil přání, aby V. Štancel, pokud nemůže být nahrazen, byl odvolán bez náhrady, nebo alespoň se nevyjadřoval k slovenským projektům. I. Zolotarev podpořil názor resortu a zdůraznil, že se jedná o činnost pouze jednoho člena třináctičlenné komise, že tím nemůže být výrazně ovlivněno její rozhodování. Š. Medzihorský podpořil stanovisko a požadavky V. Skalského, upozornil na nutnost řešení situace. V. Skalský požádal, aby Rada hlasovala o jeho návrhu na výměnu. Na návrh J. Litomiského pak proběhlo hlasování, byl zamítnut.

Hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
3	7	7

Následně požádal I. Zolotarev o výměnu zástupce ruské menšiny ve výběrové dotační komisi pro program na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin, a to **Anny Chlebiny** za Andreje Fozikoše. Ve věci Výběrové dotační komise pro program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin požádala K. Kubešová o jmenování **Živojina Vukadinoviče**, v této komisi totiž zástupce srbské menšiny chyběl.

Usnesení č. 74:

Rada bere na vědomí návrhy změn ve složení Výběrové dotační komise v programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin a Výběrové dotační komise v programu na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin tak, jak byly prezentovány zástupci menšin a resortu kultury a jak jsou uvedeny v tomto záznamu.

Hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
16	0	0

Ad 11

Členka Rady za romskou menšinu D. Pawlitová podala podnět na jednání Rady, reagující na situaci v Litvínově a Janově. Ten obsahuje požadavek, aby vláda ČR odsoudila projevy násilí páchané na romských rodinách, aby zamezovala těmto projevům a použila všech dostupných prostředků k zabránění útokům na romské komunity, aby nedovolila těm, kteří je páchají, aby se podíleli na krocích snižování důstojností osob romské minority. Doporučila připojit se k tiskovému prohlášení Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity. Navrhla připojit ke svému návrhu ještě požadavek týkající se antidiskriminačního zákona. Ten je po nepodepsání prezidentem republiky v Poslanecké sněmovně připraven pro opětovné hlasování. Přes skutečnost, že záležitost stojí vzhledem k legislativnímu procesu této normy plně mimo kompetenci vlády a že Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity má toto v nejbližší době projednávat, I. Zolotarev navrhnul podnětu alespoň nějakou podporu vyjádřit. K. Laurenčíková informovala o vytvoření meziresortní skupiny, kde je zastoupeno i ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Ta by se měla událostmi v Litvínově zabývat.

V rozpravě vznesl P. Popov, jako ukázkou spolupráce národnostních menšin, návrh zablokovat prostor před DNM před případnými demonstracemi extremistů (na max. půl roku).

Usnesení č. 75:

Rada vítá vytvoření meziresortní pracovní skupiny pro potírání rasismu a extremismu a žádá sekretariát aby situaci sledoval a přinášel případné návrhy na další opatření.

Hlasování:

ANO	NE	ZDRŽEL SE
16	0	0

J. Litomiský jednání Rady poté ukončil a popřál členům pěkné prožití Vánoc.

Schválila: MUDr. Džamila Stehlíková
ministryně vlády pro lidská práva a národnostní menšiny
a předsedkyně Rady vlády pro národnostní menšiny

Příloha: Kopie 2 dokumentů Svazu Vietnamců k aktuálním záležitostem stran vietnamské komunity (předány Ing. Dungem ke konci jednání Rady sekretariátu Rady) – na vědomí členům Rady

Zpracovali Bc. Lunter a RNDr. Pospíšil